

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології, охорони навколишнього
середовища та здорового способу життя

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Сучасні методи моніторингу і захисту довкілля
Викладач (-і)	Гулай Віталій Володимирович, кандидат біологічних наук, доцент
Контактний телефон викладача	097 427 42 11
Е-mail викладача	vit.gulay@gmail.com
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістовних модулів 2. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т. ч. лекцій 20 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота 120 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2023-2024.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді кафедри та moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Сучасні методи моніторингу і захисту довкілля» є надання студентам науково-обґрунтованої суми знань, умінь і навичок з типів і методів моніторингу довкілля, його сучасної організації та екологічної ролі; методів відбору проб; з основ метрології та методів визначення забруднюючих речовин в складових довкілля.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати :

- види, структуру, рівні моніторингу компонентів довкілля;
- принципи організації моніторингових досліджень;
- нормативно-правові та законодавчі акти, які регулюють ведення моніторингу;

- системи спостережень за складовими природного середовища;
- методичне, технічне забезпечення пунктів спостережень;

Уміти:

- здійснювати наукове, організаційне забезпечення проведення моніторингових досліджень;
- закладати пункти спостережень та проведення досліджень;
- обробляти, аналізувати та інтерпретувати результати моніторингових досліджень.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення. При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні уявлення про моніторинг довкілля.
Моніторинг поверхневих вод

Тема 1. Суть, завдання моніторингу довкілля.

Тема 2. Державне регулювання ведення моніторингу довкілля

Тема 3. Наукові засади та ведення моніторингу поверхневих вод

Тема 4. Моніторинг вод Світового океану

Змістовий модуль 2. Моніторинг атмосферного повітря

Тема 5. Моніторинг атмосферного повітря.

Тема 6. Європейські стандарти дослідження якості атмосферного повітря та вод.

Тема 7. Система моніторингу атмосферного повітря Кіровоградської області.

Тема 8. Проблеми та оптимізація моніторингу довкілля

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу навчальної роботи (засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи, виконання практичних, лабораторних та індивідуальних завдань), для оцінювання якої призначається 60 балів і рейтингу з атестації (екзамен) – 40 балів.

6. Рекомендована література

1. Екологічний моніторинг регіону: експертна оцінка стану і функціонування / за ред. І.П. Ковальчука. – Львів : Опілля, 2009. – 608 с.

2. Клименко М.О. Моніторинг довкілля: підручник / М.О. Клименко, А.М. Прищеп, Н.М. Вознюк – Київ : Академія, 2006. – 360 с.

3. Ковальчук І.П. Гідроекологічний моніторинг : навч. посібник / І.П. Іовальчук, Л.П. Курганевич. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 292 с.

4. Полетаєва Л.М. Моніторинг навколишнього природного середовища: навчальний посібник / Л. М. Полетаєва, Т.А. Сафронов. – Київ : КНТ, 2007. – 172 с.

5. Степова О.В. Моніторинг вод : навчальний посібник / О.В. Степова, В.В. Рома. – Полтава : ПолтНТУ, 2017. – 82 с.

6. Фоновий моніторинг навколишнього природного середовища : монографія / за ред. М.М. Приходько : Івано-Франківськ, 2010. – 324 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри екології, охорони навколишнього середовища та здорового способу життя протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.